

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyílttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	--

A község ügye.

Messze rég mult idők történetét olvasva, bámulat fogja el a mai kor emberét, hogy egy-egy város mint Róma, miként válhatott a világ urává. De ha keressük, kutatjuk e történelmi tény indokait, reá jövünk a rómaiak azon alaptörvényére, hogy legfőbb parancsuk, melynek minden mást alárendeltek, városuk közügye volt; a nők midőn gyermekeiknek, férjeiknek a pajzsot kézhez adták, azon ohajtásukat fejezték ki, hogy vagy a pajzsral, vagy a pajzsra térjenek vissza, de személyük biztonsága érdekében a harcából elfutva pajzs nélkül viziontlátni nem akarják. A férfiak munkája, munkájának gyümölcse az általuk szerzett vagyon minden alkalommal készen állott a város érdekeinek szolgálatára, előbbre vitelére. Ezen esudás hazafiság consequens követése tette Rómát oly nagygyá, hatalmasá, gazdaggá, hogy határai a földteke ismeretlen részei voltak, az ismert világrész minden nemzete neki hódolt és a világ minden tájáról bőségesen tódult a vagyon és gazdagság Róma kapui felé. Róma példája is tanít bennünket arra, hogy a hazafiság nemcsak lélekemelő érzemény, de a legjobb politika is.

Természetes, hogy az egyes embernek közérdekből a vele született

önzését le kell küzdenie, az önzésnek egy nemesebb fajtája a polgár önzésének kell teret hódítania, s nem szabad tűrni, hogy a község érdeke, vagyona, ha mindjárt polgárainak érdekében is kockára tétessék, feláldoztassék.

Sajnos, hogy a mi községünk nem Róma példáján indult. 1848. év előtt nem volt rendelkezési joga, addig a papok és mágnások uralkodtak önkényüleg felette, intézték közügyeit, rendelkeztek robotról, tizedről s egyéb deputatumokról. A szabadságharc azonban meghozta városunknak rendelkezési jogát is. Az urasággal megejtett legelő elkülönítés folytán a város birtokává lett a 4000 holdnyi szárazlegelő, ha e birtok városi tulajdon marad, akkor Csongrád lenne most oly hatalmas és gazdag, mint akár Óros-háza, akár Kecskemét, s a szomszéd Szentés és Kun-Félegyháza fejlődésükben nemcsak hogy túl nem szárnyalják, de el sem érik. A város polgárai azonban nem nyugodtak mindaddig, míg a száraz legelő használatából folyó jövedelemtől a községet meg nem fosztották, s e legelőföldet maguk között birtokarány szerint 1859. évben fel nem osztották.

A baltás is kétségtelenül községi tulajdon volt. A község egyeseknek azonban megengedte, hogy az ár-

viznek kitett baltást árvédelmi célból is fűzfával beültessék, s ez engedmény következtése az lett, hogy a baltás, mely időközben ármentesített és értékében óriás módon növekedett, 1897. évben bírói határozattal a hasznélvező egyesek tulajdonául elismertetett, s kicsi hiba, hogy a nagysziget nem esett a földosztási mánia áldozatául, s továbbra is megmaradt községi tulajdonnak.

Most ismét egy községi nagy vagyon áll kockán, minden ellensége a községi vagyon gyarapodásának, s a községi adó leszállításának már szövetkezve tör a község érdeke ellen, pedig mindenki tudja, a Csongrád-sövényházi ármentesítő és belvízszabályozási társulatnak 1888. évben történt megalakulása előtt Csongrád árvízvédelmi töltéseit Csongrád község létesítette s tartotta fenn, hogy a község által felvett 150.000 ftos kölcsön tulyomó nagy része árvízvédelmi tartozások törlesztésére lett fordítva és hogy az állam által 1888. évben árvízvédelmi célokra adott 100.000 koronás kölcsön törlesztési részait még ma is a község pénztára fizeti, s még is a régi befektetésekért az ármentesítő társulat által megajánlott 207.000 forint vételárt a községtől egyesek elvonni törekednek, mikoron ez összeg a község adós-

Egy levél.

Közi Zelenkáné.

Kedves Barátnóm!

A pompás küldeményt illetőleg szives köszönet figyelmedért.

Igéretemhez hiven viszont küldök Neked abból, amit nekem a jó Isten adott.

«Ugyan mit is adott neki? — gondolod Magadban. Sem háza, sem földje, sem tőkepenze...»

Az előbbieket még földesuszamlás és házeltolási korunkban is bajos lenne elküldenem. De földem terméséből sem küldenék ám Neked, ha csak előzetesen újabb éléstárok építését nem jelentened. Mert ha soha senkire botot nem fogtál is, — rám fognál elvben és gondolatban; ha néhány kosár ritkaság gyümölcsessel s szorgalmam eredményeként egy zacskó prima klasszis tarhonyával kedveskedném Neked.

Hogy tehát ez irányban nem fárasztom magamat, arról már jó eleve biztosítva

lehetsz annál inkább, mert erősen érzem, hogy némely férfiak magas fölfogása szerint bővílok értelmes asszonyoknak: Van t. i. annyi eszem, hogy mindkét lábam egy cipőbe nem dugom, mindamelllett, hogy szenvedélyesen üzöm azt a sportot, hogy esőben mindig esernyővel járok az eresz csurgója alatt. Oly szép tisztán le van alatta mosva a sár a járdáról!

Ennek is meg van pedig mélyreható, alapos oka: nem kedvelem a sarat se földön, se ruhán, se testen, se lelken.

Talán nem is tudod, hogy eseléded küldeményedet dicsértő nyilatkozatomra azt mondta: «Hoztam, amit a jó Isten adott nekünk.» — «Én pedig küldeni fogok gazdasszonyodnak abból, amit az Uristen nekem adott,» — feleltem reá.

Várod, úgy-e? várod a szép, jó, hasznos, kellemes küldeményt s csupa kérdőjellel válsz?

A mit nekem az Uristen adott, az bizony csak furcsa, parányi kis jószág, az érczek legsilányabbjaiból készült s ára

netto egy fillér. (Csak kivételesen készül aranyból).

Szégyenemre még azt is be kell vallanom, hogy rozsdás, mert nem ápolom és ritkán használom.

Gyermekkoromban vettem észre, (nem is én, de egy jó professzor s néhány néni) hogy az igénytelen semmisség az enyém... Kezembe vettem; illett bele s lám, szolgált, — habár akkor, — édes hazánk tetszhalála után még divó iskolai szokásunk szerint, — németül.

Azután néhány évtizeden keresztül alig érintettem: Koromfekete tápláléka s terméke talán nem kellett, mert rózsás volt életem. Illat, virág, táncz, csevegés, munka és álmodozás keveréke uralkodott rajtam. Később pedig azért nem kellett már a fekete, mert rózsás világon áldozatává lett oly igen kegyetlen fekete felhőnek, mely megfosztott a látókörtől: négy drága korporsót s engem áthatlanul körülvelt. Én pedig sirtam benne s vele véges-végtelenül.

(Folyt. köv.)

ságainak kiegyenlítésére, s kamat és tőketörlesztés címén fennálló mintegy 30.000 korona évi teher elenyésztesítésére lenne fordítandó.

Van azonban ennél kevésbé fontos, de talán még elszomorítóbb jelenség is. Nevezetesen tudvalevő, hogy Szvoboda Ferencz 64000 korona jutalomdíjért perli Csongrádot, kötségtelen, hogy Szvoboda e perét a várossal szemben elveszti, nem is hisszük, hogy Szvoboda erről maga is meggyőződve nem lenne, de folytatja a pert, mert egyességre vágyik, s hiszi hogy a per megszüntetése érdekében Hegyi a közgyűlésen 20 — 30000 korona összeget neki megszavaztat, és sajnos, hogy hiedelme alapos; mert a mult években Hegyi avval az indokolással, hogy minden szolga megérdemli a maga bérét, a városi pénztárból Szvobodának már kifizetett huzás napidijain és utazási költségein túl, — jutalomdíj címén 20000 korona kifizetésére szavazott, s a mult községi választások alkalmával Csongrád község oly képviselőket és tanácsnokokat választott, kik Hegyinek esküdt emberei, parancsait vakon követik, lelkiismeretük szavát is elnyomják, s Hegyi ellen eddig egyetlen esetben sem mertek szavazni, s félték hogy Szvoboda állítólagos követelésének megváltásánál is követik Hegyit.

Ezért kérjük, követeljük e város minden igaz hű fiától, hogy tegye meg mindenkor minden alkalommal kötelességét, küzdjön szavával és szavazatával a község közérdeke mellett, ne engedje, hogy a község vagyona a községtől elvonassék, ne turje, hogy a község ügyeinek intézésében oly emberek vehessenek részt, kik a maguk fejével gondolkozni nem tudnak, maguk meggyőződését szabadon nyilvánítani nem akarják, de törekedjen arra, hogy a város ügyeinek viteleire független, önálló gondolkodású oly férfiak küldessenek ki, kinek a város közérdekének előmozdítása a legfőbb törvényük, melyet Hegyi parancsszavának alárendelni, avagy Szvoboda érdekeinek feláldozni nem fognak, s akkor bizton reméljük hogy szegény város közügye Isten segítségével, polgáraink hazafiságából jobbra fordulnak.

Közgyűlés.

Közgyűlése volt mult kedden a képviselő testületnek, melyen gyér számmal jelentek meg a képviselők, s éppen azért nem voltak abban tárgyalhatók azon ügyek, melyek a képviselők többségének határozatával dönthetők el.

A válykos gödröknél lévő föld és lakóház bérlete 1907. október 1-ig terjedő 6 évre, mint legtöbbet ígérőnek Bálint Mihálynak adatott bérbe.

A népkertben lévő épületek bérletére Neuschvender Lajos, mint legtöbbet ígérő ajánlata fogadtatott el. A régi téglatelep területe nyilvános árverésen Buzder Lantos Gergely által vétetett haszonbérbe.

Az arany-szigetért eddig 1094 korona 50 fillér haszonbér folyt be, most a telepért egy bolgár kertész évi 1200 korona ha-

szonbért ígért, a képviselő testület pedig elhatározta, hogy az arany-szigetért 1200 filléres holdanként 100 korona kikiáltási ár mellett nyilvános árverésen adja bérbe.

A Deckert és Homolka czég ajánlatának elfogadásával a képviselő testület a torony és a község ház tűzorségi szobája között telephon összeköttetést létesít.

Ábel Menyhért gyepmesterrel Réti Ferencz több módosításának elfogadásával egyezséget kötött, mely szerint a peczéri teendőknél és a köépületek póczegődreinek tisztántartásáért Ábel Menyhért ezen-től évi 600 korona díjban részesül, míg magánosoktól minden 5 hektóliter után 2 korona díjat követelhet.

Legfontosabb tárgya a közgyűlésnek a fogyasztási adók bérbevételeinek tudomásul vétele volt, mely tárggyal kapcsolatban elhatározta a képviselő testület, hogy Réti Ferencz, Hegyi Antal, Kókai István, Huszka János képviselők által álló bizottságot küld ki a borfogyasztási adónak megváltására vonatkozó egyezségeknek az adófizetésre kötelezett felekkel leendő megkötése végett; e bizottságnak bizony nagyon nehéz feladat jut osztályrészül, mert közel 9000 korona összeggel kell most a borfogyasztási adónak többet jövedelmezni, ha a község a bérletre reá fizetni nem akar. Minden borfogyasztónak a maga megerőltetésével is kötelessége lesz odahatni, hogy a fogyasztási bérlet veszteséggel ne járjon, mert a község egy évben csak valahogy megteheti, hogy a fogyasztási adó bérletére ráfizet, de nincs reá mód, hogy veszteség esetén a fogyasztási adókat a következő évekre is megtartsa s újabb veszteségeknél magát kitegye.

Horváth Mátyás és társai azon indítványát, hogy a tiszai vashidnál alkalmazott munkások bére Csongrádon fizetessék, a képviselő testület mellőzte, mert nem áll semmi mód sem rendelkezésére, melylyel a vállalkozót reábirhatná, hogy munkásait itt fizesse, másrészt pedig nagyon valószínű, hogy a munkások Csongrád területén a Csongrád-sövényházi armentesítő és belvizszabályozó társulat 2-ik számú őrházánál építendő baraknál fognak kifizettetni.

Bozó Mihálynak a képviselő testület hét napi szabadságát engedélyezte.

A helypénz, rakpart és vámjövedelem szedésének jogát, melyért árverésen 5601 korona lett ígérve, Forgó Gergely és tsa 5801 koronás utóajánlata folytán a képviselő testület újabb árverés alá bocsátja, mely jövő kedden délelőtt 10 órakor a II. jegyző hivatalában fog megtartatni.

Jóváhagyta a közgyűlés az árlejtsé, melylyel 5 új lajt elkészítésével Szőke Ferencz vállalkozó nyert megbízást.

Végül Gyovai Bodák Lajos 160 korona hátralékos bér kiutalása előtt a képviselő testület kérelmezte ellen a fegyelmi vizsgálat megindítását tartotta szükségesnek, s avval az indítványozó Farsang István községi pénztárnokot bizta meg.

Az egri hősök szobra.

Aki ma Egerben jár, lát a város közepén egy romokba süllyedt várhegyet. A romok falához lenn házikók támaszkodnak, fenn a romok között itt-ott egy kecske legel, vagy egy-gy honvéd alszik. Ha a városba jött idegen nem ismeri a históriát, csak omlott bástyákat lát itt, bemohosodott ágyuérseket; egy barlangot, amelyben törött orru márványember fekszik; s az egész várat három kis hitvány bádogtáblára festett felirat magyarázza: Alsó-kapu, Ó-kapu, Setét-kapu.

1902-ben lesz háromszötven esztendeje, hogy e három kapu körül egy hónapig nem száradt fel a föld az emberi vértől. Európa leghatajmasabb császáranak két hada és minden ágyuja egyesült e kapuk alatt. Magyarország már eltiporva hevert, még csak ez a kis vár volt benne az élet, min a haldokló mellében a szívnek mindinkább n radozó mozgása. Ha ez a vár is leomlik, a magyar nemzetet beirhatja

a történelem a holt nemzetek közé, s ma már a Tisza és Duna országában nem a magyar arat, templomaikból idegen ének száll az égbe, és Szent István koronája nem egyéb, mint numerussal ellátott muzeumi ritkaság.

De ezen a kis váron megtört a török világhatalma. Ha mesében olvasnánk, hogy kétezer magyar szembe mert szállni kétszáz ezer törökkel, és hogy a küzdelem a kétszáz ezer török kudarczával végződött, azt mondanánk rá: Szép mese, de sok benne a tulság.

Ha az a kétezer ember átadja a várat küzdelem nélkül, senki szemükre nem veti. Ha elmenekülnek a földalatti utakon, senki gyávaságnak nem tartja; s ha Magyarország élete ebben a várban lehel utolsót, senkise mondja, hogy *Dobóknak* harcolniok kellett volna a vár megmaradásáért.

De ők nem adták fel a várat; nem menekültek el a mérfoldekre nyuló alagutakon, hanem hogy itt — tudták az egész nemzet sorsát, megesküdtek az ostrom előtt, hogy haláluk küzdenek mindnyájan, — és küzdöttek is.

Nincs mása a históriában ennek a küzdelemnek! Voltak hősök, akik inkább meghaltak, hogysem falaikat átengedjék; volt várkapitány, aki egy-maga állott ki a kapuja elé százezer ember ellen; volt vezér, aki elkeseredésében a bizonyos halálba rohant az egész hadával, — de hogy ilyen kis sereg, ilyen nagy had ellan a bátorságnak és stratégiai leleményességnek ennyi erejével, s utóljára az elszántságnak ilyen martiromságba magasztosuló küzdelmével s a csodák fényében tündöklő sikerével állt volna ellen egy országpusztító veszedelemnek, erre példa nincsen!

1552-ik Eger nevét nem ismeri a világ. 1552-ben egyszerre ragyogó betűkkel emel Eger neve a világtörténelem horizonjára, s Európa tapsol és ujjong a példátlan győzelemnek.

Az évszázadok óta növekvő török hold itt sápadt el először fényében. A török terjeszkedés itt találta az első sziklagátát, amelyen túl már nem csaphatott, s ez időtől fogva mind máig lassu apadás a török hatalom.

Van-e magyar akinek nem dobban meg a szíve, ha *Dobóra és az egri népre* gondol? Van-e magyar aki siket marad, amikor arról zendül a szó, hogy az egri vár ormán ott lássuk örökre *Dobó* ércalakját!

Szobort akarunk emelni az egri hősöknek, szépét, nevükhöz méltót. E szoborban benne kell lennie minden magyar család érzésének, minden magyar férfi hálagonolatának, minden magyar nő büszkeségének, benne kell lennia minden magyar gyermek szíve dobbanásának. Mert mindnyájunk büszkeségei, példaképei, diszei, hősei ők; nemcsak az egrieké — az egész nemzeté.

Egy szemernyi érczet kérünk minden családtól, minden magyar férfitől, minden magyar nőtől, minden magyar gyermektől.

Adjon a szegény rezet, adjon a gazdag ezüstöt, aranyat, de ne legyen olyan magyar ember ebben az országban, akinek egy réz fillérnyi része se lesz a szoborban.

Szeretnék egy szép szobor-csoportozatot, amely feltüntetné *Dobóban* a hazafias elszántságot, *Bornemisszában* a magyar ész leleményességét, *Mekcsében* az erőt, s egy tépett ruhájú kibomlott hajú fegyveres *magyar női alakban* a magyar nőnek azt a kiválóságát, midőn a veszedelem forgetegében a hazaszeretet hősei közé rohan, s velök küzd, velük osztozik a martiromság véres babéraiban.

Nem áldozatot kérünk, hanem csak erszény megerőltetés nélkül való adományt. Az özvegyasszony fillére épp úgy fog ragyogni a bronzban, mint a jó módúak aranya. Nyolcz millió magyar él ebben az országban; ha mindegyik csak egy-egy kis adománnyal járul is a szobor költségeihez, olyan emléket állítunk, amely méltó lesz a hősökhöz, s amely elcitt az

utánunk következő nemzedék fölmelegült szívvel veszi le a kalapját.

Az adományokat Egerben elfogadja dr. Híbay György gyógyszerész, mint a szobor-bizottság pénztárosa.

Az ország különböző részeiből azonban ily cím ajtás is lehet küldeni: *Polgármesteri hivatalnak Eger. A fővárosi napilapok szintén elfogadják az adományokat, ugy szintén lapunk kiadóhivatala is.*

Minden adományt nyilvánosan nyugtázzunk. Az adakozók nevét pedig a szobor-leleplezése ünnepén megjelenő emlékkönyvben fogjuk átadni az utókoroknak.

Kelt Egerben, 1901. évi október hó 18-án az egri diadal 349-ik évfordulóján.

A Dobó-szobor bizottság vezetősége.

UJDONSÁGOK.

— **Sövényházy Antalt**, mint a helybeli polgári leányiskola igazgatóját ünnepelte a kaszinó helyiségét megtöltő közönség folyó hó 19-én. Az ünnepelés eszméjét az ünnepelt régebbi tanítványai pendítették meg, ők ragadták magukhoz a rendezést és a toasztírók legnagyobb része is tőlük telt ki, de nem volt társadalmi osztály, mely az ünnepeltet szeretetével és ragaszkodásával ne környezte volna. Ez örömmünnepre Sövényházy Antalnak meggyőzött bennünket, hogy az a férfi, kit minden tényében felebaráti szeretet, mások iránti előzékenység és becsülés vezet, ki kötelességeinek buzgó és hű teljesítése mellett a mások hibáját nagyítani nem szokta; de szigor helyett még tanítványait is a legnagyobb szeretettel vezérli a jobb útra; még Csongrádon is, hol Hegyi plébános is képviselőjelölt lehet, szabadon és büntetlenül üzheti polgároknak polgárok elleni lázítását, szeretettel, és becsüléssel adóznak Sövényházy Antalnak, s alkalom adtán bizonynyára, a hozzá hasonló minden jó embernek.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister Király Gergely okleveles tanítót a csongrádi elemi iskolához, Drágány Irma orosházi polgári isk. tanítónőt pedig a helybeli áll. polgári leányiskolához nevezte ki.

— **Gyűlés a vármegyén.** Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó 30-án dél előtt 10 órakor és folytatva tartja meg évnegyedes rendes közgyűlését. Amennyiben a kibocsátott tárgysorozat 166 tárgyat ölel fel, melyek közül nem egy községünket is érdekl, ennek következtében felhívjuk a megyei választott képviselők figyelmét, hogy ott megjelenni nem csak a község iránt, hanem választók iránti kötelességük is.

— **Halálozás.** Babócs Andor, Zenta város nyugalmazott tisztviselője f. hó 25-én hirtelen elhunyt. A boldogultban Babócs Béla társulati igazgató édes atyját gyászolja.

— **Pótválasztás Szentesen.** A f. hó 6-án Szentesen megtartott választás eredmény nélkül maradt, amennyiben abszolút többséget egy jelölt sem kapott. A pótválasztás ma tartatik dr. Tasnády Antal és dr. Molnár Jenő jelöltek között. Erős, izgatott küzdelemre van kilátás.

— **Lövöldöző férj.** Szentesen Rác Imre e hó 23-án feleségét kicsalta a kórház felé s ott hátra lőtte. A súlyosan sérült asszonyt beszállították a városi kórházba.

— **Sok a pénzük.** Tudvalévő dolog, hogy Hegyiék azok, akik legtöbbet handa-bandáznak az adók sokasága miatt. Mégis mint tudjuk épen Hegyiék azok, akik legkönnyebben dobják ki a pénzt. Azt hisszük, hogy nem 2 krajczárba kerül a petitió, a melyet a Baross választása ellen benyújtanak, holott jól tudják, hogy azt a választást megsemmisíteni csak akkor lehetne, ha az ország összes választását megsemmisítene. Különben azt is beszélük, hogy Hegyi gimplit fogott Polónyi Géza személyében. Azt ígérte volna neki, hogy az esetben, ha Baross választását megsemmisítene, hát ezt a Hajdu-Szoboszlóról kiakolbolított honfiút jelölnék Hegyi helyett. Ha ez így van, mégis jó lenne, ha Polónyi ur felvilágosítás végett dr. Gál Jenőhöz fordulna. Ha pedig az egész Polónyi história mendedonda, akkor meg kíváncsiak vagyunk, hogy kik azok a bőkezű polgárok, akik 3000 koronát olyan könnyen kidobnak az ablakon.

— **Tűz.** F. hó 22-dikén délután 3 órakor tűz volt a Piroksa városban. A kivonult tűzoltóságoknak sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni.

— **Keresd az asszonyt.** F. hó 24-én véres esemény híre zavarta meg városunk esendjét. Pintér Gáspár járásbíróági kézbesítőt foglalatokodása közben Horvát Illés csuvaros és felesége megtámadták és véresre verték. Pintér önvédelemből kést rántott elő s azzal felhasította Horvát hasát, aki még a helyszínen elvérzett. Az asszonyon is több szúrást ejtett. Pintér súlyosan megsebesülve jelentkezett a járásbírósnál. A szerencsétlen kimenetelű verekezés oka szerelmi féltékenykedés volt.

— **Arad sz. kir. város felirata.** Arad sz. kir. város az iránt irt fel a magyar országgyűléshez, hogy a szőlőművelés és bortermelés előmozdítása érdekében a borfogyasztási adót szállítsa le. Hely szűke miatt, most ezzel a felirattal ez alkalommal nem foglalkozhatunk, de amennyiben Arad város ezt a feliratát hozzájárulás

végett Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának is megküldte, hát elvárjuk a törvényhatósági bizottság tagjaitól, hogy Arad város eme feliratához egyhangúlag hozzájárulnak. Mert az ürhetetlen állapot, hogy a saját borainkat készpénzen, még pedig magas összegért vegyük meg az államtól, holott ma már oda jutottunk, hogy a bornak nem sokkal magasabb az ára, mint a rá kivettelt fogyasztási adó.

— **Alapítvány csongrádmegyei kiscgazdáknak.** Szentestől jelentik, hogy gróf Károlyi Imre főrendiházi tag, csongrád-mágoesi nagybirtokos a megyebeli olyan kiscgazdáknak, kik egy holdnál nem kisebb és 15 holdnál nem nagyobb saját tulajdonú földön racionálisan, például adólag gazdálkodnak, két, egyenkint 200 koronás jutalomdíjra alapítványt tett. Az alapítványt a gróf alapítólevele szerint a vármegyei gazdasági egyesület kezeli. A jutalomdíjat az egyesület közgyűlésén itéli oda. Darányi földművelésügyi miniszter az alapító oklevelet megerősítette, egyben gróf Károlyi Imrénnek követésre méltó, szép czéli adományáért köszönetét fejezte ki.

— **Tilos a szivarvágatás.** Mint egy hírforrás jelenti, a dohányjövődék igazgatósága legközelebb hasznos újítást hoz be a trafik szivar dolgában. A reform abból fog állni, hogy minden szivar selyempapírosba lesz burkolva, a legolcsóbb szivaroknak pedig legalább a végére papíros kupokat hoznak. Ez az újítás ugyan

hasznára fog válni a közegészségnek, de valószínűleg megszünteti a romantikus trafik-szerelmet, a mely a közben szűródött, a míg az ifju a szivarvágatás ürügye alatt addig-addig puhította a trabukkók végét, a míg meg nem látgyult a szép trafikos kisasszony szíve is.

A villamvilágítás terén érdekes eseményként említjük fel, hogy a Keleten Magyarországról rendelik a villamvilágítási berendezéseket. Legközelebb is a világ-hírű **Siemens és Halske** cég budapesti telepe Szerbia Kraljevo városát rendezte be, még pedig a vízi erőnek kihasználásával; ugyanis 100 lóerő hajtásra, a várostól 3 km. távolságban két 50 lóerős turbina van felállítva, melyek akkumulátorok segítségével Kraljevo városában egyrészt a villamos világítást, másrészt ipari czélokra és a múmalom hajtására szolgáltatnak olcsó hajtóerőt. A **Siemens és Halske** cég hazánkban is folyton nagy sikereket ér el berendezéseivel; így legközelebb a Szegszárdon létesített villamvilágítási berendezésével a város közönségének osztatlan elismerését és megelégedését nyerte el.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

1.000.000 korona

ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY

Az összes 50.000 nyeremény
JEGYZEKE.

A legnagyobb nyer. legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Középszerűben fizetendő		Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer.	400000
1	..	200000
2	..	100000
1	..	90000
1	..	80000
1	..	70000
2	..	60000
1	..	40000
5	..	30000
1	..	25000
7	..	20000
3	..	15000
31	..	10000
67	..	5000
3	..	3000
432	..	2000
763	..	1000
1238	..	500
90	..	300
31700	..	200
8900	..	170
4900	..	130
50	..	100
8900	..	80
2900	..	40

50,000 nyer. és jut. **13.160,000** összegben

KIVÁLÓ SZERENCSE

TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Öt és fél millió koronánál többet nyertek nálunk nagyra-becsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem-sokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy 50,000

PÉNZNYEREMÉNNYEL sorsolattik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizenhárom millió 160.000** koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet** alatt áll.

Az első osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betétjei a következők:

egy nyolcozad ($\frac{1}{8}$) frt — **75** vagyis **1.50** kor.
egy negyed ($\frac{1}{4}$) » **150** » **3.—** »
egy fél ($\frac{1}{2}$) » **3.—** » **6.—** »
egy egész ($\frac{1}{1}$) » **6.—** » **12.—** »

A sorsjegyeket **uiánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervzet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnali, de legkésőbb

f. év november hó 5-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa

BANKHÁZ

Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték osztályai:

- 1. Váczi-körut 4 a.**
- 2. Múzeum-körut II.**
- 3. Erzsébet-körut 54.**

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Tarsa bankháza Budapest.**

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.

Az összeget ..... kor. összegben { utánvételezni kérem
postafelvánnyal küldöm
mellékelem bankjegyekben (bélyegeken.) } Nemtetsző törlendő.

Pontos cím: _____
_____

KIADÓ LAKÁS. A Bagi Rozália-féle ház a gabnapiacz-téren lakásra azonnal kiadó. Értekezhetni Bozó Mihály tulajdonossal a városházán.

Értesítés.

Draskovics Dezső úr házában a Berniczky-féle borbély üzlet azonnal kiadó. Értekezhetni lehet ez iránt Weisz Márk könyvkereskedőnél.

NAGYJÖVEDELEM,
magas jutalék

kinálkozik mindenkinek, aki egy elsőrangú budapesti részvénytársaság képviselőt, a törvény értelmében megengedett sorsjegyek részletfizetésre való eladására elvállalja. Levelek: «Nagy jövedelem» címre, Eckstein Bernát hirdetési iroda Budapest, V. ker. Fűrődő-utca 4. szám.

Éljen

Egгер melipasztilla csakhamar meggyógyított.

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásúak
Egгер melipasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Dobozza I. KORONA és 2 KORONA.
Próbadohoz 50 fillér.
Fő- és széküldési raktár:

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

„NADOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.
Kapható Csongrádon:
Nigrinyi Zoltán, Ungvári József és Vladár Sándor gyógyszerárakban.

Hirdetések

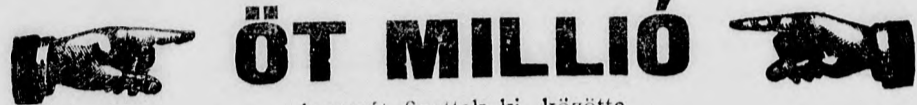
JUTÁNYOSAN FELVÉTTETNEK

lapunk kiadóhivatalában.

Rendkívüli szerencse
BIHARI EDE

főáruháiban, ahol eddig több mint

koronát fizettek ki, közötté

600,000 kor. a 69686. számra
600,000 kor. a 28718. számra

Nem kell gazdagnak lenni, hogy de általa meggazdagodhatunk! egy sorsjegyet vásároljunk.

⇨ SZERENCSE-NAPTÁR. ⇩

Január	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Auguszt.	Szeptemb.	Oktober	Novemb.	Decemb.
1 87250	1 49337	1 28711	1 73744	1 57927	1 53445	1 23730	1 57988	1 29617	1 18429	1 60690	1 23651
2 60682	2 78082	2 25817	2 82439	2 34236	2 05435	2 73542	2 45786	2 14211	2 82370	2 23685	2 45783
3 23612	3 05527	3 28774	3 98459	3 31332	3 23077	3 23347	3 09696	3 45793	3 95658	3 69511	3 23789
4 23701	4 73723	4 45749	4 37899	4 82262	4 82434	4 57884	4 61454	4 69588	4 43311	4 43226	4 18450
5 54434	5 28655	5 43329	5 98448	5 18427	5 14110	5 61473	5 31298	5 95699	5 73711	5 53418	5 78556
6 05357	6 57410	6 23767	6 09647	6 43233	6 73724	6 09613	6 95625	6 31329	6 18438	6 57900	6 76501
7 27488	7 78957	7 28659	7 53424	7 45710	7 31336	7 82333	7 15695	7 45769	7 31230	7 09029	7 09593
8 23693	8 23738	8 43444	8 57994	8 23791	8 78951	8 95670	8 28698	8 43297	8 57937	8 57856	8 05696
9 23532	9 23720	9 23538	9 23523	9 73998	9 62701	9 23797	9 23706	9 18411	9 73999	9 45778	9 57844
10 69675	10 18411	10 69623	10 34207	10 23645	10 53400	10 57985	10 28693	10 78922	10 73916	10 23675	10 69675
11 95691	11 82414	11 45792	11 57850	11 69596	11 28742	11 34232	11 82393	11 82316	11 28716	11 45745	11 78915
12 95674	12 73522	12 45723	12 34236	12 05626	12 57893	12 45782	12 43296	12 73997	12 18441	12 43245	12 28640
13 78998	13 43250	13 23756	13 80546	13 98433	13 28713	13 78987	13 95671	13 73507	13 23532	13 69667	13 45773
14 45762	14 09640	14 57951	14 43227	14 57448	14 57890	14 14135	14 82354	14 23600	14 14171	14 69686	14 78909
15 25803	15 95639	15 28734	15 82440	15 45748	15 57909	15 14170	15 69695	15 61484	15 14153	15 73948	15 69582
16 57840	16 14129	16 28734	16 82440	16 45748	16 57909	16 14170	16 69695	16 61484	16 14153	16 73948	16 69582
17 09699	17 57829	17 18496	17 82440	17 45748	17 57909	17 95692	17 14298	17 82491	17 45713	17 82485	17 18449
18 57979	18 53440	18 23594	18 82394	18 43235	18 73542	18 23628	18 14298	18 23589	18 73900	18 53444	18 23749
19 87255	19 13440	19 67817	19 45774	19 45722	19 23582	19 14144	19 95611	19 82484	19 57880	19 95696	19 05646
20 45739	20 45791	20 82396	20 23596	20 31318	20 73728	20 73510	20 23611	20 57914	20 73711	20 95646	20 53412
21 57990	21 14279	21 09582	21 09593	21 45796	21 78970	21 09570	21 09570	21 73747	21 73747	21 95647	21 05698
22 14266	22 73647	22 09581	22 45796	22 23592	22 09550	22 28796	22 14298	22 09567	22 09567	22 09567	22 09567
23 09430	23 61478	23 09656	23 45796	23 45721	23 73756	23 14298	23 23592	23 23592	23 23592	23 57954	23 80693
24 09450	24 61478	24 14101	24 73644	24 31318	24 09550	24 14298	24 23592	24 14215	24 23590	24 73740	24 09691
25 02744	25 98408	25 43310	25 43310	25 43310	25 43310	25 43310	25 43310	25 43310	25 43310	25 43310	25 43310
26 23702	26 43310	26 43310	26 43310	26 43310	26 43310	26 43310	26 43310	26 43310	26 43310	26 43310	26 43310
27 73930	27 69516	27 57982	27 31310	27 23592	27 23592	27 23592	27 23592	27 23592	27 23592	27 23592	27 23592
28 73930	28 69516	28 57982	28 31310	28 23592	28 23592	28 23592	28 23592	28 23592	28 23592	28 23592	28 23592
29 73930	29 69516	29 57982	29 31310	29 23592	29 23592	29 23592	29 23592	29 23592	29 23592	29 23592	29 23592
30 73930	30 69516	30 57982	30 31310	30 23592	30 23592	30 23592	30 23592	30 23592	30 23592	30 23592	30 23592
31 45737	31 23792	31 73591	31 31310	31 31310	31 31310	31 31310	31 31310	31 31310	31 31310	31 31310	31 31310

Mikor van a születésnapom?

Mindenki azt a számot vásárolja, amely véletlenül a neve- vagy születésnapjára fel van jegyezve. Ezen számokból nemesak egész sorsjegy, de 1/2, 1/4, 1/8 is kapható. Csak azon legrosszabb esetben küldök hasonló számot, ha a kért szám már el volna adva.

Az I. osztályú sorsjegyek ára:
egy nyolczad (1/8) —.75 frt vagy 1.50 kor.
egy fél (1/2) 3.— „ 6.— „
egy negyed (1/4) 1.50 frt vagy 3.— kor.
egy egész (1) 6.— „ 12.— „

Eredeti sorsjegyeket utánvétellel vagy a betétösszeg előzetes beküldése ellenében küldök. Minden rendeléshez a hivatalos tervet ingyen mellékelem. A hivatalos nyereményjegyeket húzás után azonnal küldöm. Sziveskedjék megrendeléseit azonnal de legkésőbb

⇨ f. évi november hó 3-ig ⇨

alírt szerencsés főelárúsihoz juttatni.

BIHARI EDE

Budapest, Városház-utca 14.

— Itt levágandó! —

Megrendelő-lap.

T. Bihari Ede úrnak Budapest.

Sziveskedjék a magyar kir. szab. osztályosorsjáték ..... I. osztályú ..... sz. eredeti sorsjegyét a hivatalos tervvel hozzám juttatni.

A betétösszeg ..... kor. utánveendő. } A nem kívántat sziveskedjék törölni.
postautalványon küldöm.

Pontos cím.